

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๘/๒๕๕๓

วันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายมะสุเซ็น มะสุยี จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการ
ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เสนอคำร้องลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม
๒๕๕๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายมะสุเซ็น มะสุยี จงใจ
ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายมะสุเซ็น มะสุยี ผู้ถูกร้องได้รับ
แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐ ตามคำสั่ง
สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๒๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๐ จึงเป็นข้าราชการการเมือง
ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๖) และพ้นจากตำแหน่ง
เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ พร้อม พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี ผู้สั่งแต่งตั้ง
ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐ (๔) ดังนั้น จึงมีหน้าที่
ต้องยื่นบัญชี ฯ ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมเอกสารประกอบ ต่อคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง โดยต้องยื่นบัญชี ฯ ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง
ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง ต้องยื่นบัญชี ฯ ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่ง ภายใน

สามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง และต้องยื่นบัญชี ๑ อีกครั้งหนึ่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย

ผู้ร้องเห็นว่า ในกรณีเข้ารับตำแหน่ง สำหรับข้าราชการการเมืองซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๕) ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ การยื่นบัญชี ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งจะเป็นวันใดนั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๗ บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ จึงถือได้ว่าเป็นการเข้ารับตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้ โดยถือวันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ คือ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นวันเริ่มต้นการเข้ารับตำแหน่ง สำหรับข้าราชการการเมืองตำแหน่งประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๖) และมาตรา ๑๐ (๔) บัญญัติให้ข้าราชการการเมืองดังกล่าวออกจากตำแหน่ง เมื่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้แต่งตั้งออกจากตำแหน่ง ดังนั้น เมื่อนายกรัฐมนตรีผู้แต่งตั้งเข้ารับตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้ ย่อมถือว่า ผู้ถูกร้องเข้ารับตำแหน่งใหม่ตามรัฐธรรมนูญนี้เช่นกัน ในกรณีนี้ต้องถือว่า วันเข้ารับตำแหน่ง คือ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ โดยต้องยื่นบัญชี ๑ ภายในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ต้องยื่นบัญชี ๑ เมื่อพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ และต้องยื่นบัญชี ๑ อีกครั้งหนึ่งเมื่อพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อพิสูจน์เจตนาของผู้ถูกร้อง ในกรณีไม่ยื่นบัญชี ๑ โดยมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบ และชี้แจงข้อเท็จจริง รวม ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๓๗๗ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ ผู้ถูกร้องตอบชี้แจงตามหนังสือลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ว่า ได้จัดทำบัญชี ๑ ดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจัดส่งทางไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน ตามหลักฐานการส่ง ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ครั้งที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๑๑๘๔ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ ให้ผู้ถูกร้องส่งสำเนาบัญชี ๑ ให้สำนักงาน ๑ อีกครั้งหนึ่ง เพราะตรวจสอบแล้วไม่พบบัญชี ๑ ดังกล่าว

ครั้งที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ ปปช. ๑๑๘๖ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ เตือนผู้ถูกร้องให้ดำเนินการให้ถูกต้องโดยด่วน

ครั้งที่ ๔ ตามหนังสือ ที่ ปช. ๐๐๐๒.๑๐/๓๔๐๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ขอให้ผู้ถูกร้องดำเนินการให้ถูกต้องภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วจะถือว่า ผู้ถูกร้องไม่มีกรณีที่จะชี้แจงข้อเท็จจริงใด ๆ

ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี ฯ และไม่ติดต่อชี้แจงข้อเท็จจริง แต่อย่างใดทั้งสิ้น

ผู้ร้องพิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

เมื่อผู้ร้องมีมติว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ และเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยชี้ขาด ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสผู้ร้องและผู้ถูกร้องแถลงหรือชี้แจงก่อนการวินิจฉัยชี้ขาด และให้มีการออกนั่งพิจารณาเพื่อรับฟังคำแถลงของผู้ร้องและผู้ถูกร้อง

ผู้ร้องแถลงยืนยันข้อเท็จจริงตามคำร้อง และชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ส่งบัญชี ฯ ตามหลักฐานการจัดส่งทางไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ นั้น สำนักงาน ฯ ไม่ได้รับ

๒. เอกสารที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า จัดส่งทางไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ คือหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นการตอบหนังสือเตือนครั้งที่ ๔ ซึ่งสำนักงาน ฯ ได้รับเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๒ (ที่ถูกต้อง คือ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒) ภายหลังจากที่ผู้ร้องประชุมพิจารณาและลงมติในกรณีของผู้ถูกร้องแล้ว ทั้งนี้ หนังสือเตือนของสำนักงาน ฯ ผู้ถูกร้องได้รับเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ครบกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ซึ่งจะต้องแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงาน ฯ ทราบ ในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดดังกล่าว

๓. เอกสารที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า จัดส่งทางไปรษณีย์ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ คือ หนังสือของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ เรื่อง การอุทธรณ์มติของผู้ร้อง ซึ่งผู้ถูกร้องได้ส่งสำเนา มาก่อนทางโทรสาร เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ และผู้ร้องพิจารณาเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ แล้ว มีมติไม่ทบทวน

ผู้ถูกร้องชี้แจงและยื่นเอกสารประกอบคำชี้แจงสรุปได้ว่า ตามหนังสือของสำนักงาน ฯ แจ้งเตือน ครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ ผู้ถูกร้องไม่อยู่ที่บ้าน เนื่องจากประสบปัญหาเศรษฐกิจจึงหลบหนีเจ้าหนี้ไปอยู่ ประเทศมาเลเซียเขตชายแดนติดกับประเทศไทย ส่วนการแจ้งเตือน ครั้งที่ ๔ ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่า ได้รับทราบทุกประการ และเคยทำหนังสือชี้แจงแล้ว และเพื่อเป็นการชี้แจงอีกครั้งหนึ่ง ขอให้ส่งแบบฟอร์ม คำชี้แจงรายละเอียดไปให้ด้วย เนื่องจากไม่มีแบบฟอร์ม รวมถึงสำเนาคำชี้แจงเดิมได้ขาดเสียหายหมด

เพราะถูกน้ำฝน โดยผู้ถูกร้องแจ้งด้วยว่า ทรัพย์สินของตน ภรรยาและบุตรยังเหมือนเดิม ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องส่งหนังสือดังกล่าวทางไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ต่อมาผู้ถูกร้องโทรศัพท์ประสานงานกับเจ้าหน้าที่สำนักงาน ฯ ทราบว่า ผู้ร้องมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อุทธรณ์คดีของผู้ร้อง ต่อจากนั้น มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงประธานศาลรัฐธรรมนูญชี้แจงข้อเท็จจริงข้างต้น

ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ผู้ถูกร้องจัดส่งสำเนาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ที่ผู้ถูกร้องแสดงต่อศาลในวันออกนั่งพิจารณาให้ศาลรัฐธรรมนูญภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จัดส่งสำเนาใบเสร็จรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์ในประเทศ เลขที่ ๖๐๑๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เลขที่ ๓๐๑๑ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ และเลขที่ ๓๕๓๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ รวม ๓ ฉบับ โดยมีเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ของที่ทำการไปรษณีย์นครราชสีมา รวม ๓ คน เป็นผู้รับรองสำเนาเอกสารดังกล่าว

ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้หัวหน้าที่ทำการไปรษณีย์นครราชสีมาจัดส่งต้นฉบับใบรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์ในประเทศทุกเล่มที่ผู้ถูกร้องอ้างภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หัวหน้าที่ทำการไปรษณีย์นครราชสีมา มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๓ ชี้แจงว่า ใบรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน ๑ ชุด มี ๒ ฉบับ คือ ต้นฉบับและสำเนา ต้นฉบับมอบให้ผู้ฝากยึดถือไว้เป็นหลักฐาน ส่วนสำเนาปิดไปกับซองเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการนำจ่าย ดังนั้น ต้นฉบับใบรับฝากจึงอยู่ที่ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นผู้ฝากส่ง และสำเนาซึ่งใช้เป็นหลักฐานจ่าย อยู่ที่ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง คือ ที่ทำการไปรษณีย์ดุสิต

ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้หัวหน้าที่ทำการไปรษณีย์ดุสิต ตรวจสอบการนำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน จำนวน ๓ ฉบับ ตามที่ผู้ถูกร้องอ้าง หัวหน้าที่ทำการไปรษณีย์ดุสิต มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๓ ชี้แจงว่า ไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน เลขที่ ๖๐๑๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ไม่สามารถตรวจสอบได้ เนื่องจากหมดอายุการขอสอบสวน ตามประกาศการสื่อสารแห่งประเทศไทย ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การสอบสวนบริการไปรษณีย์ในประเทศและการชดใช้ค่าเสียหาย โดยเอกสารควบคุมการนำจ่าย ฯ ได้ทำลายตามระเบียบแล้ว ส่วนไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน เลขที่ ๓๐๑๑ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ และเลขที่ ๓๕๓๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้นำจ่ายให้สำนักงาน ฯ แล้ว เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ตามลำดับ

ข้อเท็จจริงเพียงพอที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยได้แล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิจารณาแล้ว รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง (๕) บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง... (๕) ข้าราชการการเมืองอื่น” และวรรคสอง บัญญัติว่า “บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา...” มาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้ (๑) ในกรณีที่เป็นกรณียื่นเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง (๒) ในกรณีที่เป็นกรณียื่นพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย” แสดงให้เห็นว่า ผู้ถูกร้องซึ่งดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองตามรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้องภายในเวลาที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ โดยจะต้องยื่นบัญชี ฯ ในกรณีเข้ารับตำแหน่ง ภายในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้ฝากส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ ประเภทจดหมาย ถึงเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ปราบฎหลักฐานตามใบรับฝากไปรษณีย์ภัณฑ์ในประเทศ เลขที่ ๖๐๑๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งฝากส่ง ณ ที่ทำการไปรษณีย์นครราชสีมา แต่เอกสารที่ผู้ถูกร้องส่งถึงเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการดังกล่าว เป็นบัญชี ฯ หรือไม่ ไม่สามารถพิสูจน์ยืนยันได้ เพราะสำนักงาน ฯ มีหนังสือยืนยันว่า ไม่ได้รับเอกสารดังกล่าว และที่ทำการไปรษณีย์ดุสิต ซึ่งมีหน้าที่นำจ่ายไปรษณีย์ภัณฑ์ฉบับดังกล่าว ชี้แจงว่า ไม่สามารถตรวจสอบได้ เนื่องจากได้ทำลายเอกสารควบคุมการนำจ่ายตามระเบียบแล้ว คงมีเพียงหนังสือของผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ซึ่งตอบ

หนังสือเดือน ครั้งที่ ๑ ของสำนักงาน ฯ เท่านั้น ที่ผู้ถูกร้องชี้แจงยืนยันว่า ได้จัดทำบัญชี ฯ เรียบร้อย และได้จัดส่งแล้ว โดยที่เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ แจ้งผู้ถูกร้องว่า ในช่วงเวลาที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ฯ ดังกล่าว มีบัญชี ฯ ของผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นทั่วประเทศซึ่งส่งทางไปรษณีย์ถึงสำนักงาน ฯ จำนวนมาก และบัญชี ฯ เหล่านี้ สำนักงาน ฯ ได้คัดแยกไว้ต่างหาก เนื่องจากยังไม่ต้องดำเนินการตรวจสอบตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ บัญชี ฯ ของผู้ถูกร้องอาจปะปนอยู่กับบัญชี ฯ ของผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นดังกล่าว ทำให้ยากแก่การค้นหา ดังนั้น การยื่นบัญชี ฯ ในกรณีการเข้ารับตำแหน่ง จึงยังฟังเป็นที่ยุติไม่ได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ดังกล่าว

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปมีว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๑ ตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่

พิจารณาแล้ว ผู้ร้องไม่ได้รับบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้อง สำนักงาน ฯ จึงมีหนังสือแจ้งเดือนให้ผู้ถูกร้องทราบ เพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง รวม ๔ ครั้ง ตามหนังสือลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๑ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ และวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ตามลำดับ โดยแจ้งไว้ชัดเจนให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเหตุผลเกี่ยวกับการไม่ยื่นบัญชี ฯ ทั้งกรณีเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง ในหนังสือแจ้งเดือน ครั้งที่ ๓ และครั้งที่ ๔ และผู้ถูกร้องตอบชี้แจงหนังสือแจ้งเดือนครั้งที่ ๑ ว่า ได้จัดทำบัญชีดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และจัดส่งทางไปรษณีย์ภัณฑ์ลงทะเบียน เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ รวมทั้งตอบชี้แจงหนังสือแจ้งเดือน ครั้งที่ ๔ ยืนยันว่า เคยทำหนังสือชี้แจงมาแล้ว ซึ่งเป็นกรณีการยื่นบัญชี ฯ ในกรณีที่เป็นกรณีสืบรับตำแหน่ง โดยไม่มีการกล่าวถึงการยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามที่ผู้ร้องแจ้งเดือนให้ทราบและดำเนินการ แม้ผู้ถูกร้องทราบว่า ผู้ร้องมีมติเกี่ยวกับเรื่องของผู้ถูกร้องแล้ว และมีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อขอให้ผู้ร้องพิจารณาทบทวนมติ ผู้ถูกร้องก็ยังคงยืนยันและกล่าวอ้างถึงการยื่นบัญชี ฯ ของตนที่แล้วมา ซึ่งไม่สามารถพิสูจน์ได้ชัดเจนอยู่เช่นเดิม โดยมีได้ดำเนินการยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามที่ผู้ร้องแจ้งเดือนให้ทราบแต่อย่างใด จึงฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชี ฯ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ภายในเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด การที่ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งเดือนให้ผู้ถูกร้องทราบ และดำเนินการให้ถูกต้อง และชี้แจงข้อเท็จจริงถึง ๔ ครั้ง โดยแจ้งเหตุที่ผู้ร้องต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญให้ทราบอย่างชัดเจนว่า เป็นการยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และพ้นจาก

ตำแหน่ง เป็นเรื่องที่อยู่ในวิสัยที่ผู้ถูกร้องสามารถดำเนินการให้ถูกต้องได้ เพราะผู้ถูกร้องเคยยื่นบัญชี ฯ กรณีเข้ารับตำแหน่งตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างตลอดมา แต่ผู้ถูกร้องก็ไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง กรณีเช่นนี้ เห็นว่า ข้อเท็จจริงดังกล่าวเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ (๒) และวรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า นายมะฮูเซ็น มะสุยี ผู้ถูกร้อง จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

นายประเสริฐ นาสกุล

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เฉลิมวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สระแก้ว

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ